

SONUÇ

Mahalle fırınları yukarıda da saydığımız nedenlerle Afyon'da yaşayan toplumun her kesimine yararlı olmaktadır. Fırın kullanımının ekonomik olmasıyla fırın fakir halk tarafından fırında yapılan yiyeceklerin lezzetli olmasıyla da bu lezzeti bilen Afyonlular tarafından kullanılmaktadır.

Bu fırınlar ekonomik olması ve fırınlarda pişen ürünlerin lezzetli olmasıyla Afyon'da günümüzde daha çok tanınmaktadır. Fırınlarımızın tanınmayan bir yönü var ki söz etmeden geçmemek gerekir.

Fırınlarda dayanışma mahalle kadınlarının, komşu kadınlarının arasından çıkıp toplumun her kesimine yayılmıştır. Ulusal Kurtuluş Savaşı, Türk Ulusunun özverisini; vatani üzerinde özgürce yasama isteği, düşüncesi daha da artırmıştır. Bu özveriler sade kadınların cepheye top mermisi, tüfek mermisi taşımasıyla olmuştur. Cepheye çarpan askerın öldürme, ülkeden düşmanları kovma, özgür olma düşüncesi vücudunun sağlam ve güçlü olması durumunda yaşama geçebilecek düşüncelerdir. Askerimizin bu düşüncelerini gerçekleştirmede üzerine düşen görevi de fazlasıyla Afyonkarahisar Mahalle Fırınları ve fırınları çalıştıran fırıncı kadınlarla Afyonkarahisar kadınları yapmışlardır.

Halk elindeki avucundaki unu hamur yapıp fırına götürmüştür. Fırıncı kadın da gece demeden, gündüz demeden fırında bu hamurları pişirmiştir. Daha sonra da burada pişen yemekler doğruca cepheye gönderilmiştir. Bu ülkenin kurtulmasında o yıllarda: fakir halkın yaşamını kolaylaştırmasını bu yıllarda sağlayan ve bence hiçbir zaman vazgeçilmeyecek mahalle fırınlarını, çok önemli bir sorunu vardır. Fırını çalıştıran kadından Vergi Dairesi son yıllarda vergi almaktadır. Bu durum fırınların ekonomik olma olayını ortadan yavaş yavaş kaldırmaktadır. En azından uygulamada bu olay gözükme bile, düşüncede bu olay yavaş yavaş gözükmektedir. Fırınlarda tencere içinde pişen yemeklerden bir tane fırın para almaktadır. Dolaştığımız fırınlardaki fırıncı kadınlar bu vergi olayını söyleyip, pişen tüm yiyeceklerden para alacaklarını üzümlere de olsa söylemektedirler. Bence vergi olayının en kısa zamanda çözülüp, hatta bu fırınları daha kullanışlı daha sağlıklı daha da ekonomik hale getirmek için son yıllarda ülkemizde kurulan fonlardan bu fırınlara aktarmak gerekir. Yani bu fırınlardan para alacağımıza, bu fırınlara üste para vermemiz gerekir. Toplumlardaki huzursuzluk, olaylar aynı toplumdaki insanlar arasındaki yaşam düzeyinden kaynaklandığı düşüncemiz hiç te yanlış olmasa gerek. İşte eline az miktarda para geçen fakir halk zorunlu yiyecek maddesini ucuza mal edip, artan parasını da diğer gereksinimlerine aktarmaktadır. Böylece yaşamını devam ettirmektedir. Bu sorunun en kısa zamanda çözülmesi toplum olarak hepimizin yararına'dır. çözülmesi için de herkesin elinden geleni yapması gerekmektedir.

Har. Mehmet Sarlık

3. Afyonkarahisar Araştırmaları
Sempozyumu Bildirileri.

[22-24 Ekim 1993 Afyonkarahisar]

Afyon - 1994, s. 263 - 268.

ON: 49935

BULGARİSTANLI ŞAİR-YAZAR MEHMET BEHÇET'İN AFYONKARAHİSAR YILLARI (1954-1960)

Feyyaz SAĞLAM*

Afyon ilimiz üzerine yapılan araştırmalarda, en önemli kaynaklardan birisi de şüphesiz ki "Afyon Matbuatı'dır. Bu alanda yapılan arşiv taramalarında 1954-1960 yılları arasında sıkça rastlanılan "Mehmet Behçet Perim" imzası; Balkan Türkleri tarihinde siyasi, askeri, edebi, matbuat, kültür vd. açılarından unutulmaz izler bırakan Bulgaristanlı şair-yazar Mehmet Behçet'ten başkası değildir... Olağanüstü mücadelelerle geçen hayat serüveni onu yorgun hayatının son yıllarında 6 yıllık güzel ve huzurlu bir dönem için Afyon'a sürüklemiştir. Biz bu kısıtlı zaman içerisinde, bu büyük mücadele adamının Afyon'da geçen ve bir tebliğ sınırlarını çok aşan yaşantısına sadece bir pencere açmaya çalışacağız.

I- HAYATI

22.12.1965 tarihinde İzmir'de vefat eden Mehmet Behçet Perim'in ölümü üzerine Türk Kültürü Dergisinin Mayıs 1966 tarihli 43. sayısında yer alan bir yazıda şu görüşler vurgulanmaktadır:

"O, Makedonya'nın vahşi kayalarından Mavi Tuna'ya, İran sahrasından tarihi İskenderun Körfezi'ne kadar uzanan eski vatan topraklarında, hayatının büyük bir kısmını öğrenci, öğretmen, yazar, harp ve mücadele adamı, idareci ve hepsinin üstünde bir idealist olarak geçirmiş, bu uğurda yılmak bilmeyen bir azimle çaba sarfetmiştir..."

Mehmet Behçet 1897 yılında Makedonya'nın Selanik Bölgesi'nde Nevre-kop kasabasında doğmuştur. Kasabanın şimdiki adı Gotse Delçev-Stavco olup, halen Bulgaristan sınırları içindedir. Alay tüfekçisi Demirci Hasan Usta'nın oğlu olan Mehmet Behçet, Drama İdadisi son sınıfta iken "Elmedarris" isimli bir dergi yayınlamıştır. Bu esnada Balkan Harbi'nin başlamasıyla İstanbul'a gelmiştir. İlk ciddi yazıları İstanbul'da "İslam Dünyası" ve "Halka Doğru" dergilerinde yayınlanır. Edirne'de Sultani talebesi iken 1. Dünya Savaşı'na yedek subay olarak katılır ve 3,5 yıl gönüllü olarak Azerbaycan'da Aras boyunda Ruslara karşı savaşır. 1 yıl ise siyasi bir görevle İran'a gider. Savaş bitince Edirne'ye dönmüş ve (Sofya ve Rahova'da) ilk gazetesi "Ahali"yi çıkarmıştır. Yunanlıların işgale hazırlandıkları Trakya'da milli direnişe aktif olarak katılmış ve oluşturduğu müfreze ile Yunanlılarla çarpışırken yaralı bir halde Bulgaristan'a geçmiştir. Bulgaristan'da bu ülkedeki Türkleri uyarmak, haklarını savunmak için en uzak köylere kadar gitmiş, siyasi ve kültürel faa-

* Araştırmacı-Yazar, Dokuz Eylül Üniversitesi Türk Dili Öğretmeni P.K.: 382 Pasaport/İZMİR

22. TEMMUZ 1997